

NOVA DOBA

Izhaja vsak petek ob 16. // Naročnina znaša mesečno po pošti 5 din, v Celju z dostavo na dom po raznašalcih 550 din, za inozemstvo 10 din // Uredništvo: Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1, pritličje, desno; uprava: levo // Telefon št. 65 // Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.666

Leto XXI.

Celje, petek 21. aprila 1939

Štev. 17.

Hrabrosti nam je treba

Zagrebska »Nova riječ« priobčuje pod gornjim naslovom uvodni članek, ki ga v celoti ponatiskujemo, ker je kakor nalašč napisan tudi za nas in za naše ljudi in razmere.

Nič ne osvetljuje toliko pravega značaja poedinca in celega naroda, kakor veliki dogodki, zlasti pa velike nevarnosti. Male spekulacije, po katerih uravnavajo poedinca svoje vsakdanje življenje, le v neki meri in samo v urejenih razmerah oblikujejo naše življenje po naših željah in izgledih. Veliki dogodki pretvarjajo vse te male spekulacije v ničeve in zahtevajo od poedinca prav posebne napore, po katerih se vidi, kaj je kdo. Prav tako je tudi s človeškimi zajednicami. Spekulacije vidnih predstavnikov narodov in držav imajo samo svojo relativno vrednost, samo tolikšno, kolikor zna ta upravljavec občutiti in oceniti zakone narodnega razvoja in se jim pokoriti. Veliki dogodki, ki so že v teku, pa navadno pokažejo docela drugačno kemijo, ki se zaradi večje tehtnosti dogodkov v mnogočem razlikuje od kabinečnih formul, to je od »predvidenega«. Šele razvoj dogodkov daje resnično spričevalo prave vrednosti »tvorca zgodovine«. To spričevalo se daje navadno šele na koncu igre in pogosto po morju krvi.

Danes preživljamo posebno razburkano razdobje človeške zgodovine. Tu vsaj ni nikakih iluzij. Razmere na svetu se razvijajo po neki posebni logiki in ne poznamo še vseh izvirnih sil, ki dajejo pogona tem dogodkom. Od tod izvestna negotovost pri poedincah in zajednicah, da ne morejo zavzeti docela preciznega stališča napram bodočim dogodkom.

Toda je nekaj, neko orožje, ki odgovarja vsakemu položaju in ki kljubuje: to je hrabrost, osebna hrabrost. Vsakdo izmed nas ima svoje osebne ideale, zaradi katerih se ne straši nobenih žrtev. Samo zaradi osebne dostojanstva, zaradi dostojanstva človeka in zaradi svobode mora biti vsakdo pripravljen žrtvovati tudi svoje življenje. Razen tega obstojijo skupni ideali družbe in narodov, stremenje po ohranitvi osebne kolektivne neodvisnosti, ki je prirojeno vsakemu živemu bitju. Čeprav trenutno nismo neposredno prizadeti, mora biti vsakdo izmed nas pripravljeno na vse, kajti ravno v teh dneh smo občutili, da panika ne pozna zemljepisnih mej. Človek, čigar hrabrost raste z nevarnostjo, ne bo nikdar zapadel v paniko. Paniko povzročajo strahopetci in slabiči, dočim beži histerični strahopetec v velikem vrenju spekulira in to redno stoodstotno nepravilno. Hrabri človek ustvarja iniciativo, ki je potrebna ravno v dneh nemira in splošne brezglavnosti.

Zadnji dnevi splošnega vznemirjenja v Evropi seveda tudi nam niso mogli prizanesti. Bili so neželena, a odlična šola za naše živce. Bilo je kukavičjega straha pred »nečim« več, nego bi bilo mogoče pričakovati. Žal je bilo prav tako malih spekulacij kakor tudi tope brezbrzičnosti. Bilo je tudi resne zaskrbljenosti, a ta občutek je prevladoval v naši notranjosti. Bilo pa je tudi primerov osebne hrabrosti z odločnostjo, ki je iznenadila. Ti odločni in neustrašni so delovali kakor kisik na z ogljikom nasičeno, težko in neznošno atmosfero. To so oni neslišni, neznani in danes nezvani, ki rešujejo položaj v najtežjih trenutkih.

Četudi nismo naravnost ogroženi, ne more, če vzplamti vas, nihče jamčiti, da bo ravno njegovi hiši prizanešeno. Zato je moralna mobilizacija danes, v dobi iznenadenj, potrebnejša nego kdaj koli. Prejšnji režimi so vsled neke boleste bojzljivosti pred tem in onim v taki meri upropastili moške lastnosti naše javnosti, da je danes moralna mobilizacija našega javnega mišljenja v primeru nevarnosti težek problem. Z nikakimi pogodbami, z nikakim podre-

Bodočnost slovanstva

Slovanski evangelijski bratovstva

»Slovenija« ponatiskuje članek pod naslovom »Bodočnost slovanstva«, ki ga je objavil »Slovenski list« v Buenos Airesu v Južni Ameriki. Članek bo gotovo zanimal tudi naše čitatelje, zato ga citiramo tudi mi.

* * *

Profesor v Rigi, Walter Scubart, je napisal zanimivo knjigo »Vzhod in zahod«. V njej razpravlja o evropski kulturi, znanju, moči in nasilju. Vzhod mu je posebej v ruskem človeku, v Slovanu sploh, in slovanstvu napoveduje veliko bodočnost. Iz njegove knjige posnemamo:

Rusija, prihodnja Rusija, je osvežujoče vino, ki more obnoviti izčrpanost sodobnega človeštva. Evropa je trpežna posoda, v kateri se vino shranjuje. Brez trdne posode, ki ga drži, more vino izteči v zemljo, in brez vina, ki ga napolnjuje, ostane dragoceni vrč prazen, mrzel predmet razkošja brez porabe. Samo če se vino in vrč najdeti, se more človeštvo napojiti.

Ne Evropec, temveč Rus ima vse tisto, iz česar more človek izpolniti svoje večno poslanstvo. On je usmerjen k absolutnemu, občutljiv je za celotnost sveta, mesijansko dušo ima. Zato trdimo z vso odločnostjo: V glavnih vprašanih življenja si mora izbrati Evropec Rusa za zgled, ne obratno. Če hoče Evropec najti pot k večnim ciljem, mora prevzeti rusko-vzhodno vrednotenje sveta. V tem

smislu je zahteval Dostojevski, da mora biti vsak zemljan najprej Rus.

Anglež hoče svet kot tovarno, Francoz kot salon, Nmec kot kasarno, Rus kot svetišče. Anglež hoče plen, Francoz slavo, Nmec moč, Rus žrtev. Anglež hoče od človeka zaslužiti, Francoz mu hoče ugajati, Nmec poveljevati, le Rus noče ničesar. On noče izrabljati svojega bližnjega kot sredstvo sebi v korist. To je središče ruskega bratovstva, ki je evangelijski bodočnosti. Ta bratovska misel je velika нравna protisila proti latinskim idejam o človeku in državi sile. Ruski človek kot nosilec novega solidarizma je edini, ki more rešiti človeštvo individualizma nadčloveka in kolektivizma množčnega človeka, to je fašistične ali proletarske diktature.

Naš čas se pogosto upravičeno primerja s koncem nekdanjega Rima. Toda ne mislimo samo na skupnost senc, ker obstajajo tudi svetle skladnosti. Tudi takrat so si šle sile vzhoda in zahoda v usodnem zagonu nasproti. Grški in egiptovski nauki so prišli do Partov in Kitajcev. Staroindijska modrost je šla preko Nila na zahod, kult Izide, Mitre in evangelijski Nazarenca so dosegli rimsko glavno mesto, središče propadanja. To je bila doba protislovij, prepadov, umiranja, izkaženosti, pa tudi doba mesijanskih obljub. Enakega značaja je tudi dvajseto stoletje. Nova doba se bliža s sodnim dnem in vstajanjem.

Predsednik vlade med slovenskimi novinarji v Celju

Pomemben občni zbor stanovske organizacije slovenskih novinarjev

V nedeljo dopoldne je bil na mestnem poglavarstvu v Celju občni zbor Stavbne in gospodarske zadruga »Novinarski dom«, nato pa občni zbor ljubljanske sekcije Jugoslovenskega novinarskega združenja, ki se ga je udeležilo osebno in po pooblastilih 65 rednih članov. Prvi občni zbor je vodil načelnik zadruga »Novinarski dom« g. Saša Železnikar, drugi občni zbor pa predsednik ljubljanske sekcije JNU g. Stanko Virant. Na obeh občnih zbore so bile obravnavane važne stanovske zadeve. Pri volitvah sta bila v glavnem izvoljena dosedanja odbora. Odboru »Novinarski dom« načeljuje g. Železnikar, odboru ljubljanske sekcije JNU pa g. Stanko Virant.

Ob 14. je celjska mestna občina priredila novinarjem kosilo v vrtni dvorani hotela »Evrope«. Med kosilom so prišli k novinarjem najprej predsednik senata dr. Korošec, ki je sam reden član ljubljanske sekcije JNU, za njim pa predsednik vlade g. Dragiša Cvet-

kovič, prometni minister dr. Spaho in ban dr. Natlačen. Celjski župan dr. Voršič je pozdravil visoke goste in zbrane novinarje, katerim se je zahvalil, da so izbrali za svoj letošnji občni zbor ravno Celje. Prosil jih je, naj nadaljujejo svoje delo za napredek in okrepitev naroda in domovine.

Predsednik ljubljanske sekcije JNU g. Virant je toplo pozdravil predsednika vlade g. Cvetkoviča in omenil, da je predsedniku vlade obljubil, da mu bodo novinarji danes prizanesli v vsakim vpraševanju in prošnji, ker hočejo spoštovati nedeljski počitek. Zahvalil se mu je za veliko uslugo, ki jo je napravil našim novinarjem z uveljavljenjem uredbe o pokojninskem zavarovanju novinarjev. Prosil ga je, naj ohrani novinarjem še nadalje svojo naklonjenost. Pozdravil je tudi predsednika senata dr. Korošca, ki ne zamudi prilike, da ne bi pokazal svojih tesnih zvez z novinarstvom, iz katerega je tudi sam izšel. Nato je po-

stavil po robu. Zunanja in notranja politika mora biti v rokah odgovornih činiteljev, priznanih narodnih avtoritet. Za zaupanjem v krmarje narodnega broda, ki pa ne prehaja v slepo pokorščino ali slepo izročanje sebe in svoje usode v njihove roke ali v o-
bupno ravnodušnost, bo našel vsak član zajednice dovolj lastne moči, da se otrese okuženja s strahom, kadar napoči čas neposredne nevarnosti.

Hiter in kratek napad in poplah brez dvoma bolje izvede ena glava, ena volja. Toda čim se ji postavi po robu kolektivna sila celega organizma, lahko po izkušnjah zgodovine ta dalje in uspešnejše vzdrži spopad.

V vsakem primeru nam je pametna hrabrost, ne predrznost, potrebna kakor vsakdanji kruh. Hrabrost in fanatična vera (ne omahljivost in politično hermafroditstvo) v ideale dobrega, vodita dostojanstvo človeka in naroda, da lahko tudi ob največjih zaprekah — prestavlja gore.

Vsemu temu se moramo takoj po-

zdravil prometnega ministra dr. Spaha, o katerem je šaljivo pripomnil, da se novinarji sicer vsako leto kregajo z njim zaradi novinarskih železniških legitimacij, pa ga vkljub temu čislajo in imajo radi. Pozdravil je nato bana dr. Natlačena. Končal je svoj govor z zahvalo mestu Celju in županu ter z željo, da bi slovensko in jugoslovensko Celje čim lepše prospevalo tudi v bodoče.

Viharno pozdravljen se je oglašil nato predsednik vlade g. Cvetkovič. Rekel je, da je z veseljem izbral priliko, ko je čul, da so v Celju, kamor je slučajno danes prišel, zbrani slovenski novinarji, in da je zelo rad prišel v njihovo sredo. Poudaril je, da ga vežejo na novinarstvo že stare vezi. Bil je sam mnogo let novinar po poklicu in iz ljubezni. Pozneje se je kot minister za socialno politiko in narodno zdravje še tesneje seznanil z novinarskimi problemi, ko je študiral vprašanje pokojninskega zavarovanja novinarjev. Srečen je, da je lahko to vprašanje ugodno rešil. Zelo dobro pozna važnost in naloge novinarstva. Tisk mora biti objektivni in ne sme biti pristranski. Služiti mora javnim interesom, interesom naroda in države. Dobro pozna ogromno vlogo, ki jo pri tisku igrajo poklicni novinarji, kajti oni so tisti, ki dajejo tisku svoj pečat. Zato je potrebno, da so poklicni novinarji, ako naj bodo res objektivni in nepristranski, tudi materialno tako preskrbljeni, da jim vsakdanje skrbi ne kalijo pogledov v življenje. Zlasti je potrebno, da so rešeni skrbi, kaj bo z njimi na stara leta. Zato se je z vsemi silami zavzel za starostno preskrbo novinarjev in pričakuje sedaj, ko je ta naloga rešena, da se bodo novinarji s podvojeno vnemo posvetili delu za narodno in državno skupnost. Zelo prijetno se počuti vedno, kadar je med novinarji, saj se počuti med njimi kot tovariš. Tudi novinarji naj vedno v njem gledajo svojega sodelavca in svojega prijatelja.

Molitveniki, rožni vencji in razne lepe stenske slike poceni in v veliki izbiri pri tvrdki Karl Goričar vdv., Celje, Kralja Petra cesta 7—9.

Predsednik g. Virant se je v kratkih besedah toplo zahvalil predsedniku vlade za njegove besede ter izrekel iskreno željo, naj bi bilo srečno in uspešno važno delo, ki ga opravlja prav te dni v Zagrebu.

Ob iskrenih ovacijah vse dvorane je predsednik vlade s svojimi spremiljevalci po prisrčnem slovesu odšel in se odpeljal iz Celja. Popoldne so se novinarji z avtobusom celjske mestne občine odpeljali na izlet na Gomilsko. Zvečer so se vrnili v Celje in z vlaki odpeljali na svoje domove.

Iveri

Hrabrost pravega heroja je sramežljiva in deviška zdržna, a predrznost nesramnih je vedno jezovita in morilska. Ljudje z navadno pametjo smatrajo najpredrznejše ljudi za najhrabrejše.

Jovan Dužić

Briand je hotel urediti »neko Evropo«. Koliko smeja!...

Sedaj nam urejujejo neko drugo. Niče se več ne smeje.

„L' Oeuvre“

Mir v Monakovem je sicer zmanjšal teritorij Češkoslovaške. Toda češkoslovaška republika lahko nadaljuje svoje svobodno življenje in mi ji bomo v tem pomagali.

Iz deklaracije francoske vlade
4. oktobra 1938

Nemci bodo ostali zvesti zakonom narodnostnega in življenjskega prostora, ki so postali izvor novega razvoja in novega miru v Evropi.

„Der Angriff“, Berlin

Ves nemški narod je v pokretu. Mi korakamo od leta 1933.

„Der Angriff“, Berlin

Najprej je bilo postavljeno geslo: svoboda in čast, nato samoodločba narodov — zedinjenje Nemcev, sedaj pa: življenjski prostor. Kje je meja?

„L' Epoue“, Pariz

Ko govorijo drugi o imperializmu, govorijo Nemci o narodnostnem in življenjskem prostoru.

„Der Angriff“, Berlin

Zakaj v nekaterih državah preganjajo svobodo tiska? Ker mislijo ljudje, da morejo laže okraštati slepca, kakor pa človeka, ki jasno vidi, da morejo laže prevariti neumen narod, kakor pa prosvetljen.

Helvetius

Za vojskovanje so potrebne tri stvari: denar, denar in še enkrat denar.

Piccolomini

Napoleon je vdrl v Španijo in se je obdržal tam nekaj časa; ali v resnici ni vladal Španiji nikoli, niti eden dan. Kljub temu, da je uporabljal silo — ali ravno zato, ker jo je uporabljal.

Ortega y Gasser

Bajonete lahko uporabimo za vse, samo za eno ne: da se na nje naslonimo.

Talleyrand

Politika

Bolgarski glas o slovanstvu

Sofijski list »Zlatorog« priobčuje informativen članek bolgarskega pisatelja Bojana Bolgara pod naslovom »Magija Splita«. Pisatelj poveljuje lepote našega Splita. Pred silnim spomenikom Grgurja Ninskega v Splitu se navdušuje za slovanstvo in piše: »Pet prstov na naši roki predstavlja pet slovanških držav: Rusijo, Poljsko, Češkoslovaško, Jugoslavijo in Bolgarsko! Ko bi bilo teh pet prstov stisnjenih v pest, bi bila to najmočnejša pest v Evropi« (Po »Sokolskem glasniku«).

Pri nas in drugod

Po poročilih čeških listov so Nemci prevzeli v svoje roke oblast v čeških mestih Brno, Olomucu, Jihlavi in Budějovicah. V Pragi je poleg češkega župana postavljen nemški podžupan.

V Vinkovcih, v našem mestu, pa so te dni vložili hrvatski gospodarstveniki skupen protest proti novo imenovanemu mestnemu svetu, ki mu je postavljen na čelo čistokrven slavonki Švab.

Slovinci, nikar bastardi!

Iz »Koroškega Slovenca«, glasila slovenske narodne manjšine v Nemčiji, posnemamo:

Jasno in precizno pravi kancelar Hitler v svoji knjigi »Mein Kampf« o nesmislu ponemčevanja:

„Moti se, kdor misli, da se na primer iz zamorca ali Kitajca lahko napravi Nемец, ker se uči nemščine in je v bodoče pripravljen nemško govoriti.

Če se kateremu koli ljudstvu vsili tuja govorica in z njo zabriše najočitnejša razlika med narodi, potem je to kveč-

jemu bastardiranje (križanje), nikdar pa ponemčevanje.

Ponemči se samo zemlja, a nikdar ljudstvo!“

Te stavke je zapisal vodja Velike Nemčije na strani 428. svoje knjige.

Tudi naša dolžnost je, da jih v polni meri upoštevamo!

Madžarski glas o narodnih pravicah

V glasilu madžarske vlade je neki poslanec priobčil razpravo o novi narodnostni zakonodaji. V članku uvodno ugotavlja, da je sožitje narodov mogoče le tedaj če imajo narodi pravico in možnost, da se razvijajo primerno svoji kulturi, navadam in običajem in se poslužujejo svoje govorice. „Vodilni madžarski sloj naj zajema svoje naslednike iz madžarskega naroda in nikar iz tujih narodnosti. Obratno je ravno tako nemogoče, da se narodnim skupinam vsiljuje madžarska inteligenca in madžarsko vodstvo, ker se s tem prekine razvojna možnost in so pripadniki nemadžarskih narodov prisiljeni, da volijo med zvestobo lastni narodnosti in izdajo dežele“. Člankar pravi dalje, da nikakor ne gre, da bi bili vsi davki Madzarov namenjeni drugorodnim ljudstvom, kakor je tudi nemogoče, da bi naporci drugorodcev služili izključno Madžarom.

»Völkischer Beobachter« pripominja, da so se Madžari s tem člankom povzpeli do pravice, ki priznava osebnost narodne družine, dočim je bila dosedanja manjšinska zaščita namenjena samo posameznim osebam.

x **Zagreški razgovori.** Predsednik vlade g. Dragiša Cvetković in dr. Vladko Maček sta se v soboto in ponedeljek ponovno sestala v Zagrebu. Ob tej priliki sta drug drugemu izročila konkretne predloge za rešitev hrvaškega vprašanja. Dosegla sta soglasje v tem, da proučijo te predloge na obeh straneh in da se bosta še ta ta teden ponovno sestala in nadaljevala razgovore. Na potek teh razgovorov gleda vsa iskreno misleča jugoslovenska javnost z velikim optimizmom.

x **Rooseveltova poslanica za ohranitev miru.** Predsednik Zedinjenih držav Franklin Roosevelt je poslal nemškemu kancelarju Hitlerju in italijanskemu ministrskemu predsedniku Mussoliniju spomenico, v kateri jo poziva, naj obvezno zagotovita več kot 30 državam v Evropi in Aziji, da jih Nemčija in Italija ne bosta napadli ali pa kako drugače okrnili njihovo neodvisnost. Države, ki jih Roosevelt navaja v svojem pismu, so Finska, Letonska, Estonska, Litva, Švedska, Norveška, Danska, Nizozemska, Belgija, Velika Britanija, Irska, Francija, Portu-

Domače vesti

— Nj. Vel. kralj pokrovitelj jubilejnega sokolskega zleta v Ljubljani. Nj. Vel. kralj Peter II. je prevzel pokroviteljstvo nad jubilejnim sokolskim zletom v Ljubljani, ki bo letos na Vidov dan v proslavo 70-letnice prvega sokolskega društva na slovanškem jugu.

— Komandant dravske divizije v Ljubljani general g. Gjorgje Lukič je imenovan za pomočnika vojnega ministra. Za novega komandanta dravske divizije je imenovan general g. Dragoslav Stefanović, dosedanji komandant cetinske divizije.

— **Ljubezenska žaloljuba v Šeščah.** V nedeljo nekaj minut po 20. je 31-letni, v Mautnerjevi tekstilni tovarni v Št. Pavlu pri Preboldu zaposleni delavec Jože Vedenik iz Šešč pri Št. Pavla ustrelil svojo ljubico, 27-letno, v isti tovarni zaposleno delavko Pavlo Makovo v njeni sobi v Šeščah s samokresom v sence in si nato pognal kroglo v glavo. Oba sta na mestu izdihnila. Vedenik je bil marljiv mož. Odkar pa mu je umrl oče, je postal čudaški. Makova je bila simpatična in živahna dekle. Vzrok groznega dejanja ni znan in je tem zagonebnejši, ker je vladalo med Vedenikom in Makovo zelo pristržno ljubezensko razmerje.

— Lepi bell zobje imajo veliko privlačnost. So najlepši naravni okras. Tako imate lahko lepe bele zobe, če uporabljate zjutraj in zvečer znano kvalitetno Chlorodont pasto za zobe.

— **Dunajska vremenska napoved za soboto 22. t. m.:** Od časa do časa oblačno, večjih padavin ne bo, severozapadni vetrovi ponoči jasno in hladno.

Ivan Burdian †

V nedeljo zvečer je v svojem stanovanju v Aškerčevi ulici št. 3 v Celju nenadoma podlegel srčni kapi v starosti 66 let šolski upravitelj v p. g. Ivan Burdian.

Pokojni se je rodil 23. februarja 1873 v Trstu. Maturiral je na učiteljski v Kopru in nastopil svoje prvo službeno mesto kot šolski voditelj pri Sv. Antonu v Istri. Potem je služil kot šolski voditelj še v Koprivi in Pliskovici. Leta 1900. se je preselil s Krasa na nekdanje Štajersko. Služboval je naprej kot šolski voditelj v Šmihelu nad Mozirjem. Po dveh letih je bil imenovan za nadučitelja v Šmartnem ob Dreti, kjer je služboval 17 let in pol. Proti koncu vojne je bil imenovan za nadučitelja v Grabštajnu na Koroškem, kjer je ostal do konca plebiscita, nato pa služboval sedem let kot nadučitelj na Ponikvi ob južni že-

Kino UNION Celje

predvaja:

Od 21. do 25. aprila film, ki prikazuje vzvišeno materinsko ljubezen

GREH MLADOSTI

V glavni vlogi slavna igralka **Pola Negri**

V soboto 22. t. m. predstavi ob 19.30 in 20.30 odpadeta zaradi koncerta APZ

Od 26. do 27. aprila senzacionalen film iz bogataških krogov

FLIRT Katharine Hepburn Gary Grant

galska, Španija, Švica, Lichtenstein, Luksemburška, Poljska, Madžarska, Rumunija, Jugoslavija, Rusija, Bolgarija, Grčija, Turčija, Irak, arabske države, Sirija, Palestina, Egipt in Iran. Svoja jamstva naj bi podala Hitler in Mussolini za dobo 10 let ali pa morda celo za 25 let. Če bi na to pristala, bo Roosevelt sam posređoval, da bi tudi ostale države podale Nemčiji in Italiji enaka jamstva. V omenjenem času naj bi se dosegla na posebni konferenci razorožitev sveta in ureditev vseh glavnih gospodarskih problemov, da bi bila vsakemu narodu na svetu dana možnost nastopiti na vseh svetovnih tržiščih kot kupec in prodajalec in da bi se istočasno zagotovile vsem narodom vse surovine, ki jih potrebujejo za svoj nemoten gospodarski razvoj. To poslanico so pozdravile vse ameriške države in velika večina evropskih držav, nemški in italijanski tisk pa sta začela zaradi poslanice ostro napadati Roosevelta.

x **Pri proslavi 50-letnice kancelarja Hitlerja** je včeraj v Berlinu zastopal mladino JRZ njen predsednik dr. Bojan Pirč.

leznici. Jeseni 1927 je bil po dopolnjeni službeni dobi upokojen in se je s svojo rodbino naselil v Celju.

Pokojni Ivan Burdian je izhajal iz poslednje onih zaslužnih generacij slovenskega učiteljstva nekdanje Avstrije, ki jim je slovenski narod dolžan toliko hvale. V Šmartnem ob Dreti je bil ves čas svojega službovanja ljubezniv svetovalec prebivalstvu in vnet naroden delavec. Ustanovil je tam tudi gasilsko društvo, ki je bilo že v predvojnih časih krepka narodna organizacija, in je izvedel tudi novo šolsko stavbo. Povsod, kjer je služboval, se ga prebivalstvo spominja s hvaležnostjo. V Celju se je kot upokojenec posvetil predvsem združnemu delu v stanovski organizaciji Nabavljalni zadrugi. Bil je odločno nacionalen mož in kremenit značaj, poln iskrenosti in odkritosrčnosti. V Celju je bil zaradi tega splošno priljubljen in spoštovan.

V terek ob 17.30 se je zbrala v Aškerčevi ulici velika množica ljudi, da spremlja pokojnika na njegovi zadnji poti. Po cerkvenem obredu se je razvil dolg spreved, ki je krenil na mestno pokopališče. V sprevedu smo opazili m. dr. predstavnik oblastev in uradov, zastopstvo sreskega načelstva v Šmarju pri Jelšah, zastopstvo gasilske

Kino METROPOL Celje

Od 21. do 24. aprila največji muzikalni in biografski film sedanjosti

VERDI

Življenjska pot, ljubezen in delo velikega genija. Prelepe nepozabne arije velikih pevcev

Benamino Gigli

Od 25. do 27. aprila

POT V ŽIVLJENJE

Film o zločinu mladoletne deklice, ki so ga zakrivili pravzaprav njeni starši

Bonita Granville

čete iz Šmartnega ob Dreti, ki jo je pokojni ustanovil, odbora sreske in krajevne organizacije JNS v Celju, zelo mnogo pokojnikovih stanovskih tovarišev iz Celja in podeželja, zlasti tudi iz gornjegrajskega okraja in dolgo vrsto narodnega občinstva vseh slojev iz vseh srezov celjskega okrožja. Po cerkvenem obredu na pokopališču se je ob odprtem grobu poslovil od pokojnega predsednika sreskega učiteljskega društva za šmarski srez, šolski upravitelj g. Miloš Verk od Sv. križa pri Rogški Slatini ter z globoko občutenimi besedami orisal pokojnikovo stanovsko odločnost, narodno zavednost in možato značajnost. Nato se je z lepim govorom poslovil od svojega bivšega učitelja na Ponikvi kapucin p. dr. Arhangel Drošč. Mnogo vencev, med njimi tudi lepi venci krajevne organizacije JNS v Celju, učiteljskega društva v Šmarju pri Jelšah, uradništvo sreskega načelstva v Šmarju pri Jelšah, in svežega cvetja krasijo sedaj poslednje počivališče prerano umrlega, nepozabnega moža.

Ivanu Burdianu bodi ohranjen časten spomin, kruto prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Celje in okolica

c **Akademski pevski zbor iz Ljubljane** bo v soboto 22. t. m. ob 20. koncertiral v veliki dvorani Celjskega doma. Celju se nudi izredna prilika slišati naš najboljši pevski zbor. Vrli akademski pevci bodo pod vodstvom odličnega dirigenta g. Franceta Marolta peli program pod naslovom »Pesem slovenskega preporoda«, ki je pred dnevi navdušil ljubljansko publiko. Ta je napolnila koncertno dvorano v takem številu, kakor ga Ljubljana ne pomni. Koncert Akademskega pevskega zbora bo gotovo tudi za Celje redka kulturna in narodna manifestacija. Za koncert vlada v Celju in okoliških krajih veliko zanimanje. Vstopnice so v predprodaji v knjigarni K. Goričarja vdove, kjer se dobe tudi koncertni sporedi.

c **Celjski kulturni teden.** Med številnimi prireditvami, ki se obetajo v Celju, zasluži gotovo Celjski kulturni posebno pozornost. Letošnje prireditve CKT so zamišljene intimno brez večje reklame in stroškov, zato je tudi vstopnina nizka. Bloki, ki upravičujejo za komorni koncert, literarni večer in večer mladinske pesmi ter večkratni vstop na umetniško razstavo, stanejo le po 40, 30 in 20 din, kar zmore gotovo sleherni rodbina, ko stane toliko navadno že vstopnina za en večer. Vstopnice se že prodajajo.

c **Delavsko zborovanje v Celju.** Akcijski odbor svobodnih strokovnih organizacij bo priredil v nedeljo 21. t. m. ob 9. dopoldne delavsko zborovanje v Celjskem domu in vabi delavce, delavke in nameščence, da se udeležijo zborovanja.

c **Akademija podmladka Jadranske straže na državni deški in dekliški meščanski šoli v Celju** bo v nedeljo 23. t. m. ob 16. v Mestnem gledališču v Celju. Simbolična pesnitev Anice Černejeve »Pravljica o morju« bo v režiji g. Josipa Tomažiča doživela svojo krstno uprizoritev, ki ji bo prisostvovala tudi avtorica. Mladinski zbor dekliške meščanske šole bo pod vodstvom gđc. Danice Grudrove zapel več troglasnih pesmi. Sledile bodo lepe telovadne točke obeh šol pod vodstvom g. Vere Bolharjeve in g. J. Tomažiča, nkar bo zapel mladinski zbor deške pod vodstvom g. Peca Šegule slovenske narodne v štiriglasnem zboru. Akademija bo zaključila krasna alegorija »Zedinjenje« ob petju državne himne. Prireditve obeh PJS uživajo sloves kot zelo skrbno pripravljene, zato bo občinstvo kljub številnim prireditvam go-

tovo napolnilo gledališče, kakor mladina zasluži. Vstopnice so v predprodaji pri PJS na drž. meščanski šoli v Celju.

c Celjsko dijaštvo bo igralo v gledališču. Pod okriljem 51. podružnice Ferialnega saveza bodo uprizorili dijaki in dijakinje drž. realne gimnazije v Celju v petek 5. maja v celjskem gledališču veseloigro Baryja Connersa »Roksi« v režiji ge. Angele Sadarjeve. Čisti dobiček bo razdeljen med dijake in dijakinje, da se jim omogočijo potovanja v počitnicah. Dolžnost vsakogar je, da s svojo udeležbo pripomore dijakom, da spoznajo lepote naše domovine, da jo bodo znali pravilno ceniti in v odločilnih trenutkih tudi z vsemi močmi braniti.

c Gogoljevo »Ženitev« bodo uprizorili sokolski gledališki dilentanti iz Trbovelj na povabilo socialnega odseka celjske sokolske župe v mesecu maju v Mestnem gledališču v Celju. Sokolska gledališka družina v Trbovljah uživa upravičeno sloves najboljšega odra v celjski župi. Prepričani smo, da bo ob tej priliki obiskala celjsko gledališče vsa sokolska in sokolstvu naklonjena javnost. Čisti dobiček prireditve je namenjen izvršitvi plemenitih nalog, ki si jih je nadel župni socialni odsek. Točni datum gostovanja bomo še javili. — Socialni odsek Sokolske župe Celje.

c Ljubljanska drama je uprizorila 14. t. m. v Celjskem gledališču dramo velikega italijanskega ekspresionista Luigija Pirandella. Globoko zasnovano, s fino ironijo in duhovitostjo prepleteno, dramsko močno delo je doživelo v temeljiti režiji g. Cirila Debevca tudi v Celju velik uspeh, h kateremu so še znatno prispevali igralci sami. Zlasti je treba omeniti tehne in učinkovite kreacije ge. Marije Vere ter gg. Skrbniška, Levarja, Gregorina, Lipaha in Kralja. Tudi ostali igralci so se krepko uveljavili. Zelo posrečene so bile maske in scenerija. Občinstvo je doživelo večer čiste umetnosti in se je za to obdolžilo s prisrčnimi aplavzi.

c Zasilen pristanek nemškega vojaškega letala v Celju. V petek 14. t. m. ob 18.45 je pristalo na Rakuschevem travniku ob Dečkovi cesti v Celju nemško šolsko vojaško letalo, ki ga je pilotiral 24-letni pilot kaplar Waschnig (Vašnik) iz Celovca. Pilot je delal ta dan izpit in se je prvokrat samostojno peljal z letalom iz Linza proti Celovcu. Med vožnjo pa je izgubil orientacijo. Krenil je čez našo mejo proti Savi. Ko je plul nad Savo, je bil prepričan, da leti nad Dravo. Vrnil se je proti severu. Ko je prispel nad Celje, je bil prepričan, da je nad Wolfsbergom. Ker mu je začelo primanjkovati bencina, se je odločil za zasilen pristanek. Po pristanku so ga takoj prijeli in odvedli v vojašnico kralja Petra. V soboto je prispela letalska komisija iz Zagreba z vojaškimi tovornimi avtomobilom in ugotovila dejanski stan. V prisotnosti pilota so v soboto popoldne

napolnili tank z bencinom in za poskus pognali motor. Pilot, ki je Korošec in zna tudi slovensko, se je laiskavo izrazil o ustrežljivosti naših oblasti. V nedeljo okrog 10. dopoldne se je z letalom dvignil in se vrnil v Celovec.

c Letalski film v Celju. V začetku maja bo celjski mestni odbor Aero-kluba predvajal film o jadrlnem letenju. V filmu bo prikazan razvoj jadrlnega letalstva in začetni pouki, videli pa bomo tudi velika mednarodna tekmovanja na Röhnu in v Alpah na Jungfrauochu kakor tudi življenje v našem jadrlnem centru za visokosposobno jadrnanje v Vršču. Za zaključek bo prikazano šolanje celjske jadrlnske skupine. V filmu bomo videli vso lepoto sinjega sporta in smelost brezmotornih jadrlnih letalcev, ki letijo kljub nevarnostim tudi med skalami visoko v Alpah.

c Vsakoletni pevski koncert drž. realne gimnazije in vseh treh meščanskih šol v Celju bo v nedeljo 30. t. m. ob 17. v celjskem gledališču. Vstopnice se dobe pri prirediteljih in v knjigarni Slomškove tiskovne zadrage.

c Poveljnik dravske divizije general g. Gjorgje Lukič, ki je imenovan za pomočnika vojnega ministra, je prispel v soboto v Celje. Zvečer so mu priredili oficirji celjske garnizije v Oficirskem domu poslovljni večer, ki je potekel v zelo prisrčnem razpoloženju. Sodelovala je vojaška godba iz Maribora.

c Teniški prvak Punčec je prispel v nedeljo z moštvo ČSK iz Čakovca v Celje in prisostvoval na Glaziji finalni tekmi med ČSK in SK Celjem. Vzbujal je seveda veliko pozornost in mladina se je kar trgala za njegove avtograme.

c Samomor pod kolesi savinjskega vlaka. V soboto okrog 20.45 je skočila 17-letna Ivanka Friškovec iz Bevč pri Velenju, ki je bila zaposlena kot služkinja pri ge. Ceciliji Ogrizkovi v Komenskega ulici v Celju, v bližini okoliške šole pod savinjski osebnim vlakom. Kolesa so ji odrezala glavo in desno roko v ramenu. Pri sebi je imela pismo s sporočilom, da gre v smrt zaradi nesrečne ljubezni. Truplo so po komisijskem ogledu prepeljali na bolniško pokopališče in ga tam položili k zadnjemu počitku.

c Velik vlom v Gaberju. V noči od sobote na nedeljo so neznan storilci vlomili v trgovino ge. Marice Posnikove v Gaberju in odnesli manufakturnega blaga v vrednosti 18.600 din. Celjska policija je zaradi nujnega suma aretirala 26-letnega delavca A. G. iz Št. Vida pri Grobelnem.

KINO DOM CELJE

Od 21. do 23. t. m.: »Marie Antoinette«

Od 24. do 26. t. m.: »Volkovi špijonaže«

A. Koplšek:

Šah in Benetke...

Velika sobota. Svetlomodri mestni avtobus nas je potegnil ob najlepšem vremenu skozi zeleno Savinjsko dolino. Karoserija je bila tako natrpano polna šahistov, polšahistov in drugih nervoznih ljudi, je naš šofer dobil svoj prostor za volanom samo še po protekciji.

Trojane-Domžale-Ljubljana. Po kratkem odmoru hitimo naprej proti Vrhniki in Logatcu. No — ko nas je prašna cesta dovolj pretresla, smo bili na meji pri Planini. Hitro so bile obmejne formalnosti tu in tam za nami in prijazni obmejni organi so nam voščili srečno pot in vesele praznike.

Črno pooljena cesta se vije skozi Postojno in naprej proti Nanosu po kraškem svetu. Naš ogromni avtobus dohiti male limuzine in že smo v Sezani — na Opčinah. Spodaj ob morju pa leži pod nami kakor v pravljici razsvetljeno mesto — Trst!

Medtem ko je korakalo moštvo Celjskega šahovskega kluba v tržaško bojno areno po nove favorike, ki si jih je priborilo v razmerju 11:1, smo jo nekateri ubrali na Kaštel. Tam se je potem začelo nočno življenje ob jazz orkestru, plesu in vinu »Lacrimae Christi«. Dokazali smo takrat Tržčanom, da nismo samo v šahu mojstri, in smo matirali privatno brez točk vse povprekl

Že ob šestih zjutraj nas je potegnil električni direttissimo s postaje. Po prvem kilometru že vriskamo. Ne vemo, kaj bi prej pogledali. Ali bajno morje, ki ga solnce boža, ali idilično luko, cvetočo obalo ali pravljčni grad Miramar, mistični dvor Devin ali pa divno, edinstveno črno cesto z belim robom: to okrevališče za našo ubogo pnevmatiko, to cesto, ki se vije kakor v filmu vzporedno pod železnico proti Tržiču.

Še malo — pa smo na bivši fronti. Že hitijo mimo nas razvaline nekdanjih strelskih jarkov, zasute kaverne in žalostni ostanki hiš in hlevov. Tukaj so naši ljudje krvaveli, stradali, umirali...

Luksuzni vozovi drviyo po tej krvaveči pokrajini. Hladne Angležinje iz kamenite dobe se tu pa tam utrujeno ozirajo skozi lornjone na ta rjava kraška polja. Njihove misli pa hitijo naprej na Lido, kjer flirtajo njihove hčerke na obali z bogatimi Američani.

Drdramo skozi rodovitno, neskočno zeleno ravnino. Soča-Tagliamento-Piava! Gola imena... in vendar: grobovi-grobovi...

Pokrajina hiti mimo nas. Že smo v Mestre in na štiri kilometre dolgem novem mostu, obdanem od lagun. Pred nami se blešči v solncu Campanile di San Marco, ko zavijemo na prenovljeno postajo: Benetke!

* * *

c Celjski oktet, ki ga vodi pevodvaja g. Cerer, se je predstavil celjski javnosti po daljšem presledku z vokalnim koncertom, ki ga je priredil pod geslom »Slovanska pesem« v ponedeljek v docela napolnjeni mali dvorani Celjskega doma. Oktet je v resnici majhen zbor, ki ga tvori 11 discipliniranih pevcev z dobrim glasovnim materialom. Poje z lepo dinamiko ter je uravnovan v prožen. Zelo dobra je zasedba prvega tenorja, basi pa so premalo fundamentalni. Oktet je pod spretnim vodstvom g. Cererja od lani močno napredoval in predstavlja vsega uvaževanja vredno, seriozno pevsko enoto. Na sporedu je bilo 20 skladb slovenskih in hrvatskih avtorjev ter ena ruska in dve slovaški narodni. Spored je bil srečno izbran in je v splošnem ustrezal geslu večera. V zboru se je predvsem uveljavil odlični tenorist g. Šegedin, ki je tudi član Akademskoga pevskega zbora. Ugajal je tudi baritonist g. Filipič,

ki je z dobrim, polnim in dokaj šolanim glasom nastopil v zboru kot solist v dveh pesmih. Sopranistka ga. Marjanca Kalanova je pela z zborom sopransko solopartijo v Maroltovi »Pojdem v rute«, slovaški narodni »Zabučale gore«, Adamičevi »Mara u jezeru« in slovaški narodni »Pasol Janko«. Ga. Marjanca Kalanova razpolaga z barvitim, sočnim, prodornim in tehnično izglajenim glasovnim materialom ter je bila deležna navdušenega priznanja. Prejela je lep šopek nageljnov. Tudi zbor in pevodvaja sta žela prisrčne aplavze. Zbor je moral tri pesmi ponavljati. Večer je nudil lep umetniški užitek. Lepi uspeh bo Celjskemu oktetu gotovo v krepko pobudo za nadaljnje delo in za nove uspehe.

c Ljudsko vseučilišče v Celju bo priredilo o binkoštnih poučni izlet v Istro. Člani društva, ki se želijo udeležiti tega izleta, naj se prigrasijo do sobote 22. t. m. pri tajnici gdč. Zofki Debelakovi.

Pred kolodvorom se slikamo v splošni gneči.

»La gondola, signori! La gondola!«
»Ne — hvala!« V času splošne motorizacije se vozimo raje s hitro »Lancio« po štiri kilometre dolgem Canalu Grande. Nad nami italijansko modro nebo, levo in desno pa kakor kulise črne marmornate palače Benetk v gotiki in renesanci. Vsaka stavba govori o stari kulturi in vsaka ima svojo zgodovino, ki je svojčas vzrastla kot politična svetovna sila čez vsa morja.

Množina stebrov, ki služi za privezovanje gondol, štrli z barvami svojih grbov pred palačami Calergi, Farsetti ter Ca' d'oro častna straža pred temi umetnostnimi zakladi iz vode.

Plovemo mimo stavb, ki so že stoletja stare. Nam nasproti pa plavajo gondole, črne in lesketajoče se, obložene s sladkimi stvori — z zaljubljenimi parčki. Tako srečni so ti parčki, da se ubogim gondolijerjem od samih poljubov teh ljudi kar sline cedijo. Ni torej čuda, da je beneški zrak prenasičen z izrazi kakor »darling«, »cheri«, »colombina«, »Mausi« ali celo »darogoj«, prenasičen pa je obenem tudi s smradom umazane kalne vode, ki me močno spominja na našo sedanjo »bistro« Savinjo.

Že smo pod Ponte di Rialto in takoj nato pod Ponte dell'Accademia. Da bi se tuji niti minute ne sprostiti te napetosti. se pred nami pojavi kakor

razodetje krasna cerkev Santa Maria della Salute. In kot višek lepote, poptopljena v luč in svetla kakor luč: doževa palača! Tukaj so nekoč sklepali o vojni in o miru, tukaj so pečatili dokumente in podpisavali smrtno obsodbe. Cele dežele so nekoč tukaj prisilili k poslušnosti in pokorščini... Kakor memento, kakor spomenik naše skrbi polne dobe se mi zdi most, ki stoji poleg in ki ga imenujejo Ponte dei Sospiri (Most vzdihljajev).

Preveč zgodovine na tako majhnem prostoru — preveč! Edino svetla zelenjava vrta »Giardino Reale« tam na Canalu di San Marco, je v gneči fresk in mozaikov za oko še primerna mirna točka...

* * *

Pri nas v kavarnah gledamo moški včasih skeptično v danskih modnih revijah nove modele za klobuke. (Kolikor jih kajpada dame ne izrežejo prej iz teh revij.) Vedno znova se čudimo, češ, ali so take karikaturne oblike sploh mogoče. O, prijatelji, nič več ne bom dvomil o tem, odkar sem videl na nedeljski promenadi na Markovem trgu klobučke zadnje pariške mode!

Takoj sem se spomnil, da sem čital pred kratkim v nekem listu, da je znana pisateljica Rosemarie Hodgsonova v Londonu letos marca meseca v znak protesta proti novi pariški modi klobukov hodila na sprehod s takimle klobukom: za pokrivalo je imela na

Varujte svoje zdravje s tem, da skrbite za

redno stolicco.

Jemljite dnevno po jedi 1 do 3 Leo-pilule, ki Vam pomagajo do lahkega in prijetnega odvajanja.

Oglas reg. pod Sp. br. 969 od 28. X. 1938

Leo-pilule

c **Nova zmagaja celjskih šahistov.** Celjski šahovski klub je gostoval v nedeljo v Mariboru in igral prvenstveno tekmo s šahovsko sekcijo Udruženja jugoslovenskih nacionalnih železničarjev in brodarjev v Mariboru. Celjani so zmagali s 5 : 3. Posamezni rezultati so naslednji (prvi so Celjani, drugi Mariborčani): prof. Gabrovšek : R. Rutar 1 : 0, inž. Sajovic : Mišura 0 : 1, Šmigovc : Skralovnik 1 : 0, inž. Pipuš : Kuster 0 : 1, Schneider : Starc 1/2 : 1/2, Vladimir Diehl : Lukež st. 1 : 0, Grašer : Peče 1 : 0, Fajs : Čertalič 1/2 : 1/2. Revanžna tekma bo v nedeljo 23. t. m. v Celju.

c **Ustanovni občni zbor Zveze bivših mornarjev** je bil v soboto zvečer v gostilni »Skalna klet« v Celju. V novi odbor so bili izvoljeni gg. Anton Ulaga, Franjo Wltavsky, Rudolf Pibrov, Franjo Puncer in Rajko Reinprecht. Odbor poziva vse tovariše, ki se doslej še niso prijavili, da to store čimprej.

c **Bolgarski slikar v Celju.** V torek in sredo se je mudil v Celju znani bolgarski slikar Pavel Francaliski, ki je priredil v Ljubljani razstavo slik bolgarskih in slovenskih planin. V Celju je obiskal svoje številne prijatelje in prijateljke bratskega bolgarskega naroda. Po ogledu zgodovinskih znamenitosti Celja se je vrnil v Ljubljano in od tod v svojo domovino. Celje je na bolgarskega gosta napravilo kar najlepši vtis. Želimo, da bi se Pavel Francaliski, ki je iskren prijatelj našega naroda, kmalu vrnil in priredil tudi v Celju razstavo planinskih slik.

c **Gozdni požar.** V ponedeljek okrog 16. se je vnel gozd na Vipoti nad Gabrovko. Na kraj požara so prihiteli vojaki ter gasilci iz Celja in Gaberja, ki se jim je do večera posrečilo omesti požar. Ogenj je uničil okrog 800 kvadratnih metrov hrastovega gozda. Škoda znaša okrog 10.000 din. Najbolj prizadeta sta posestnika Ivan Ojstršek in Jože Zupan v Pečovniku.

c **Miloš Levstik** †. V nedeljo je umrl na Miklavškem hribu pri Celju v starosti 78 let učitelj v p. in posestnik g. Miloš Levstik, oče pisatelja Vladimira Levstika ter meščanskošolskih učiteljev gdč. Vere Levstikove v Celju in Jelice Levstikove v Mariboru. Pokojni je služboval dolgo vrsto let na bivši okoliški šoli v Celju. Bil je odličen in splošno priznan sadjarski

glavi lonec, to pokrivalo pa je bilo z loščenim platnom pritrjeno okoli podbradka in garnirano z neko jajčjo uro. Za posebno dekoracijo tega klobuka pa sta ji služila peteršilj in korenje.

Škoda, da ta miss Hodgsonova ni stala poleg nas, ko smo opazovali mlade, vesele Benečanke in tuje, resne dame. Uvideti bi morala, da je njena bujna fantazija napram tem oblikam brez moči. Peteršilja in korenja sicer ne bi bila videla, zato pa tu pa tam na klobuku kokarde pametnih golobov, ki jih je na tem trgu na tisoče...

Vodnik vodi tuje v mednarodni gneči po doževi palači. Razlaga jim Tintorettove slike in hvali modre barve mojstra Veronesa. Govori o papežu Juliju II., o Bizantinski državi, Atili, cesarju Maksimilijanu, o Marcu Polu in o Napoleonu. Dokazuje jim bogastvo, ki so si ga Benečani nakradli v orientu. Žonglira z zgodovinskimi številkami, z renesanco in gotiko, zraven pa maha z rokami kakor operni pevec.

Rinejo jih hitro iz ene dvorane v drugo, tako da prehodijo vsako minuto novo stolec. Mudi se namreč strašno, kajti nove partije tujcev že čakajo na ta zgodovinski sprehod skozi Palazzo Ducale. Moj bivši natančni profesor zgodovine bi moral vse to videti in slišati. Revez bi gotovo zblaznel in vpil: »Nezadostno — nezadostno! Sedite!«

Majhen in okrogel madžarski gospod vpraša prijazno baš mene, ali mi je

in čebelarški strokovnjak ter si je pridobil zelo velike zasluge za ti dve važni panogi narodnega gospodarstva. V torek ob 16.30 je izredno velika množica občinstva spremila pokojnika iz mrtvašnice na mestnem pokopališču do groba. Navzoči so bili predstavniki oblasti in uradov, zelo mnogo učiteljstva iz Celja in drugih krajev, številni sadjarji in čebelarji ter dolga vrsta občinstva iz Celja in drugih krajev. Ob odprtem grobu so se poslovili od pokojnika šolski upravitelj g. Kramer v imenu II. državne deške narodne šole v Celju in učiteljstva, predsednik Sadjarskega in vrtnarskega društva za Slovenijo g. nadzornik Humek v imenu Sadjarskega in vrtnarskega ter Čebelarkega društva in pokojnikov prijatelji, sadjarski nadzornik v pokoji g. Franc Goričan iz Višnje vasi v imenu sadjarjev. Milošu Levstiku bodi ohranjen lep in trajen spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

c **Iz orožniške službe.** Kapetan g. Palčić, poveljnik orožniške čete v Celju, je imenovan za profesorja na orožniški šoli v Ljubljani. Za poveljnika orožniške čete v Celju je imenovan major g. Vindekijević iz Beograda.

c **Mojstrski izpit iz avtomehanične stroke** je napravil pred izpitno komisijo g. Pavel Božič iz Celja.

c **Zdravniško dežurno službo** za člane OUZD bo imel v nedeljo zdravnik g. dr. Josip Čerin.

c **Ponovna razprava zaradi umora proti Martinu Brezovniku.** Pred petčlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal 6. junija 1935, torej skoraj pred štirimi leti, 25-letni posestnikov sin Martin Brezovnik iz Šmartnega ob Dreti zaradi umora svoje ljubice. Obtožen je bil, da je istega leta 10. marca v mraku na Šetejevem travniku tik gozda Homa v občini Bočni po zrelem preudarku iz koristoljubja, da bi se rešil preživnine za pričakovane otroka, usmrtil svojo ljubico, 20-letno delavko Heleno Repičevo iz Podtera, ki je bila z njim noseča, s tem, da ji je nataknil na vrat zanko in obesil dekle na smrekovo vejo. Brezovnik je pri razpravi odločno zanikal sleherno krivdo. Priče in razne okolnosti pa so ga hudo obremenjevale. Obsojen je bil zaradi umora na do smrtne robijo in trajno izgubo častnih pravic. Sedaj pa so se pojavili novi, tehtni momenti, na podlagi katerih je sodišče odredilo obnovitev procesa proti Martinu Brezovniku. Razprava se bo pričela v sredo 26. t. m. zjutraj na okrožnem sodišču v Celju.

c **Celje naj dobi oddelek za jetične bolnike.** Odbor krajevene protituberkulozne lige v Celju je imel v sredo zvečer sejo, na kateri je razpravljal o važnih zadevah. Liga bo urgirala pri banki upravi zaradi ustanovitve nujno potrebnega oddelka za jetične bolnike v celjski bolnici, za katerega je liga že prej votirala 100.000 din. Protituberkulozni teden bo letos v Celju

znano, kje bi bila tukaj ona znamenita dvorana, v kateri je bila zadnja večerja. Žal mu tega nisem mogel povedati. Pač pa sem mu priporočal, naj si ogleda spodaj v veži doževe palače zgodovinski hlev, v katerem je pred svetovno vojno poginil znameniti trojanski konj za peronosporo...

Popoldne nas potegne ladja ven na Lido. Vidimo svetovnoznanu kopališče in novi Casino Municipale. Tako mimogrede tudi Grand Hotel Excelsior, ki ima 120 natakarjev in največjo jedilnico v Evropi. Za en dan in za eno osebo plačaš tam samo sedemsto dinarjev in se torej ni treba čuditi, da nam šahovski klub v tem hotelu ni rezerviral sobe.

Povsod luksuz na tretji potenci. Občudujemo pompejansko škrlatne dvorane in plesišča. Vidimo lakirane deklice z zapeljivo zategnjenimi obrvmi. Kavalirji v smokingu škilijo skozi monokle in govorijo mešanico vseh svetovnih jezikov. Enkrat so tu, drugič na Floridi in potem zopet na Haitiju...

Naše uboge lire skopnijo v žepu kakor pomladanski sneg. Polagoma spoznamo, da je treba imeti za »lirično« življenje tu na Lidu le nekoliko več lir. Vrag naj vzame valuto!

Ko režemo valove nazaj v Benetke, že mislimo na drugi dan: na Trst — na Postojnsko jamo in na glavno točko: na jedilni list pri Slamiču v Ljubljani...

najbrž v začetku junija. K sodelovanju bo liga povabila dame, samarijane in samarijank, pevsko društva, sportne klube in železničarsko godbo. Odbor lige je dovolil več podpor revnim jetičnim bolnikom in sicer 5 mesečnih podpor po 100 din za dobo treh mesecev, 1 podporo po 50 din za dobo dveh mesecev in dnevni prispevek po 20 din za dobo dveh mesecev 1 bolniku, ki se zdravi na Golniku.

c **Ko so ga aretirali, je izvršil samomor.** V sredo sta se pojavila v Kojnicah 35 letni Marijan Fajer, brezposelni brez stalnega bivališča, in neki Maček ter ponujala ljudem večjo količino cigarete in tobaka v nakup. Ko sta sedela popoldne v neki gostilni in pridno trošila denar, so obvestili o tem orožnik, ki so kmalu prispeli v gostilno in oba aretirali ter jim zaplenili cigarete in tobak. Ko so gnali oba na orožniško postajo, je Fajer hitro izvlekel iz žepa neki strup in ga zavžil. Fajer se je takoj zgrudil nezavesten. Prepeljali so ga z osebnim avtomobilom v celjsko bolnico, kjer pa je takoj po prevozu ob 17. izdihnil. Vse kaže, da sta Fajer in Maček nekje vlomila v trafiko in si nabrala precej plena. Fajer je izvršil samomor očividno iz strahu pred posledicami.

c **Katastrofalno osnaževanje Bolske in Savinje.** Prejeli smo in objavljamo v smislu zakona o tisku: Z ozirom na notico v Vašem listu št. 16 od 14. 4. 1939 pod naslovom: »Katastrofalno onesnaženje Bolske in Savinje« Vas prosimo, da blagovolite v smislu zakona o tisku objaviti naslednji popravek: Ni res, da sta bili v četrtek dne 13. aprila 1939 Bolska in Savinja zastrupljeni po odpadnih vodah predilnice (prav tkalnice, ozir. tiskarne) v Št. Pavlu pri Preboldu tako, da je poginilo na stotine rib. Odpadne vode našega podjetja niso v nikaki vzročni zvezi s poginotjem rib. Zadevna odločba sreskega načelstva, ki je bila izrečena brez poprejšnje analize, ni pravomočna. — Jugoslovenske tekstilne tvornice Mautner d. d., tkalnica v Preboldu.

c **Preselitve.** Znana in ugledna veletrgovina Alojz Mastnak v Celju se je z 18. t. m. preselila iz dosedanjih prostorov na Kralja Petra cesti 22 v lastno hišo v Gosposki ulici števil. 7, prej hotel Hubertus. Opozarjamo na današnji oglas!

c **Poslovalnica Zavoda za pospeševanje obrti Zbornice TOI v Celju** sporoča vsem udeležencem kovinarskega, mizarskega in mojstrskega izpitnega tečaja, da bo zaključek v soboto 22. t. m. ob 20. v salonu hotela »Beli vol«.

c **Krajevna organizacija Legije koroških borcev v Celju** sporoča svojim članom, da bo potovanje na Oplenac najbrž brezplačno. Člani izven Celja, ki želijo potovati na Oplenac, naj se javijo najpozneje do srede 26. t. m. pri svojih poverjenikih, člani iz Celja in okolice pa v tajništvu pri tov. Muleju na Dečkovem trgu 3 v Celju.

Iz naših krajev

Petrovče

p **Tragična smrt uglednega moža.** Minulo soboto popoldne so pri Razborškovi, po domače pri Kranjčevih, v Dobrišji vasi nalagali na voz hmeljevke, ki so jih hišni gospodar in dva pomagata jemali iz piramide, v kateri je bilo približno 500 drogov. Nenadno pa so se v piramido postavljene hmeljevke zrušile in pokopale 67-letnega veleposestnika g. Jerneja Razborška pod seboj, dočim sta pomagata pravočasno odskočila. Razboršku je zlomilo več reber in zdrobilogo. Takoj poklicani zdravnik je ugotovil tudi hude notranje poškodbe. Razboršek je kmalu nato izdihnil. Pokojnik je bil ugleden, skrben in napreden posestnik ter vzoren hmeljar. Z umnostjo in marljivostjo si je pripravil lepo domačijo. Že kot mlad posestnik si je v bližini svojega doma uredil vzoren sadonosnik, ki je bil prvi te vrste v okolici. Svojim trem sinovom je pripomogel do ustanovitve lepih kmetij, najmlajši sin Edi pa gospodar na domu svojega očeta. V ponedeljek dopoldne je spremila pokojnika dolga vrsta sorodnikov, znancev in prijateljev na zadnji poti na pokopališče k Sv. Kancijanu. Vzlednega moža bomo ohranili v najlepšem spominu. Svojcem naše iskreno sožalje!

p **Velika tatvina.** V noči od nedelje na ponedeljek, ko so ljudje bedeli ob mrtvaškem odru tragično preminulega Jerneja Razborška v Drešnji vasi, se je splazil neznen tat v Razborškovo hišo in odnesel 8000 din, ki jih je bila pokojnikova vdova v naglici shranila v omaro. Domnevajo, da je izvršil tatvino isti storilec, ki je meseca novembra upokojenemu jamomercu TPD Antonu Kokalu pobral iz nezaklenjene omarice denarja in zlatnine v vrednosti nad 10.000 din.

p **Obupno dejanje.** Na dobriški gmajni blizu Savinje so našli v nedeljo zjutraj truplo 67-letne preužitkarice Marije Krulčeve iz Hramš pri Galiciji, ki si je po ugotovitvi banovinskega zdravnika dr. Ločniškarja iz Žalca z žepnim nožem prerezala žilo odvodnico pod levim kolonom. Krulčeva je stanovala pri svojem sinu Janezu v Kasazah. Pokojno so prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Kancijanu, kjer so jo v torek po izvršeni obdukciji pokopali. Vzrok obupnega dejanja ni znan.

Vsako jutro - vsak večer:

zobna pasta Chlorodont

p Težka prometna nesreča. Prej omenjenim žalostnim dogodkom se je pridružila v nedeljo zvečer še huda prometna nesreča v Drešnji vasi. Prevoznik g. Dolinšek iz Celja je vozil s tovornim avtomobilom z jabolčnikom napolnjene sode po državni cesti in zvil pri Šribarjevi hiši proti mostičku čez cestni jarek na cesto, ki pelje k posestniku Goršku, p. d. Čeču. Pred prevozom čez jarek je pozval g. Dolinšek na avtomobilu sedečega 30-letnega posestnikovega sina Stanka Korenta iz Arje vasi in 36-letno dninarico Antonijo Kosovo, naj stopita z avtomobila, česar pa nista storila. Pod težko natovorjenim avtomobilom se je mostiček čez cestni jarek vdrl, pri čemer se je avtomobil z zadnjim delom nagnil. Korent in Kosovo sta padla z avtomobila. Na Korenta se je zvalil velik sod ter mu prizadejal težke no tranje in zunanje poškodbe. Kosovo pa si iepri padcu zlomila desno roko. Oba ponesrečenca so oddali v celjsko bolnico.

Braslovče

Bratu Ivanu Cilenšku
v spomin

Braslovče, 21. aprila.

V torek je umrl v slovenjegraški bolnici dijak 5. razreda drž. realne gimnazije v Celju Ivan Cilenšek iz Braslovč. Pokojni je bil zvest in agilen član naraščajškega oddelka Sokolskega društva v Braslovčah. Br. Ivana Cilenška bomo ohranili v najlepšem spominu. Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

* * *

V zgodnji pomladi je ugasnilo Tvoje mlado, nežno življenje. Legel si v grob v dobi sredi mladostne aktivnosti in lepih načrtov. Kratka, a bogata je bila Tvoja življenjska pot, začrtana v duhu vzvišenih naukov nesmrtnega Tyrša, po kateri si hodil z vso doslednostjo.

V Braslovčah, sredi lepe zelene Savinjske doline Ti je tekla zibelka. Tu si preživel svoja otroška leta. Pristopil si k sokolski deci, v dijaških letih pa k sokolskemu naraščaju v Braslovčah in Celju. Ves prosti čas si prebil, če si le mogel, v telovadnici med brati, ki si jih navduševal s svojo delavnostjo. Ni minila sobota in nedelja, ko si prišel iz Celja domov, da se ne bi zglasil v našem Sokolskem domu, kjer smo Te vedno z veseljem sprejeli. Večkrat si nam pokazal to ali ono vajo. Živo se Te spominjamo, kako strumno si stal v vrstah mladih in čilih naraščajnikov. Tvoje srce ni poznalo sovražstva, ker je bilo polno iskrenosti in plemenitosti. Vedno smo videli v Tebi vzornika in pravega mladega človeka.

Okrutna bolezen Te je za kratko dobo priklenila na posteljo. Odšel si iskat zdravja v Topolišico, kamor smo te hodili zaskrbljeni obiskovat. V velikem tednu si prišel domov. Bil si poln veselja in si se živo zanimal za delo v naši telovadnici. Dejali smo si: Naš Ivan se bo še vrnil v naše vrste! Toda usoda je hotela drugače.

Težka žalost je legla v naša srca, ko smo izvedeli, da je prenehalo biti Tvoje zlato srce in je za vedno ugasnil sij Tvojih bistrih in ponosnih oči. V neprekinjenem delu si se že kot naraščajnik izoblikoval v pravega Sokola. Bil si nam in nam boš ostal svetel vzor, kakšen mora biti sin jugoslovenske matere!

Počivaj v miru, brat Ivan, mi Te ne bomo nikoli pozabili.

Gornji grad

g Pevski koncert bo priredilo v nedeljo 23. t. m. ob 15.30 v Sokolskem domu pevsko društvo »Lira« iz Kamnika. Opozarjamo na to prireditev vse prijatelje slovenskega petja s pozivom, da s častnim obiskom izkažemo našim soslednim Kamničanom priznanje in hvaležnost za njihov obisk. Koncert bodo obiskali tudi prijatelji petja z Ljubnega in iz Bočne.

g Romanje na Oplenac bodo priredili borci za severno mejo letos v juniju. Vsem borcem je dovoljena brezplačna vožnja od odhodne postaje do Mladenovca. Borci se naj prijavijo pri svojih poverjenikih najkasneje do 26. t. m. Vsak mora imeti poravnano članarino in si kupiti znak. Poznejših prijav ne bo mogoče upoštevati. Točni datum potovanja in spored bo sporočen v kratkem. Prijave sprejema tudi

predsednik krajevne organizacije LKB dr. E. Mejak v Gornjem gradu.

g Naši splavarji so prišli letos o Veliki noči vsaj delno na svoj račun. Ob izredno toplem vremenu se je pričel topiti sneg v gorah, zaradi česar je Savinja narasla in tako omogočila splavarjem njihovo prvo letošnje potovanje. Prvi izdatnejši dež bo omogočil, da bodo tudi Zadrečani prišli na svoj račun, ker je Dreta vsled suše padla in ni bilo mogoče po njej voziti s splavi. Želja splavarjev je tudi, da bi se cene lesa izboljšale.

g Za vodarino je občinski odbor v našem mestu sestavil nov ključ, s katerim pa ogromna večina občanov v mestu ni zadovoljna. Zato bodo prosili nadrejeno oblast, da bi razveljavila ta ključ.

g Gradbena delavnost je pri nas tudi letos zelo živahna. Občinski dom bo v nekaj tednih končan. Nekateri posestniki zidajo vrtno ograje. Tako zida n. pr. tudi ga. Šarbova lično ograjo okrog svojega vrta. V Šokat bodo zgradili stari cesti nov temelj. Škoda, da se delo na cesti ni pričelo ob pravem času, to je lansko jesen.

g Vojaški novinci so odšli te dni tudi iz našega kraja v večjem številu k vojakom. Njihov odhod je bil dostojen, prepevajoč so se navdušeno poslavljali. Zavedali so se resnih časov.

Laško

l Avtomatska telefonska centrala. Po časopisnih vesteh nameravajo zgraditi v kratkem v Celju avtomatsko centralo. V interesu vseh laških telefonskih naročnikov je, da pokrene občina Laško akcijo, da se vsi telefonski naročniki v Laškem priključijo celjski avtomatski centrali. Zato bi bilo treba položiti kabel iz Laškega v Celje. Tukajšnji naročniki bi seveda prispevali nekaj k direktni priključitvi k celjski avtomatski centrali. Upamo, da bodo merodajni to našo željo upoštevali, predvsem že iz razloga, ker je mesto Laško letoviški in industrijski kraj, za katerega je telefon zelo velikega pomena.

l Gradbeno gibanje. Lästnik električne žage ob Rimljanski cesti g. Ljubomir Šalabalić gradi poleg svoje žage enonadstropno vilo, ki je v surovem stanju že dogotovljena. — Druge gradbene delavnosti zaenkrat ni opaziti, le našo kaplanijo, ki je bila že zelo potrebna temeljitega popravila in je močno kazila lice Slomškovega trga, posebno sedaj, ko so nadžupnijsko cerkev in ostale hiše uredili, popravljajo. — Tudi v pivovarni se pridno dela na razširitvi podjetja, ki postaja spričo velikanskega povpraševanja po izbornem laškem pivu glede možnosti oddaje piva že premajhno. Zgradili so nove vrelnice kadi in montirajo 20 novih tankov, izmed katerih je del že prispel, ostali pa bodo sledili še ta mesec, tako da bo podjetje že ob koncu junija delalo s potrjeno kapaciteto in bo moglo v polni meri ustreči dnevno naraščajočemu povpraševanju. — Vodovodni odsek mestne občine je namestil te dni prvi števec vode ob odcepu glavnega voda na Marijagraški cesti za Gostilničarsko pivovarno d. d. Laško.

l Odhod vojaških novincev. V preteklem tednu je zapustilo naše mesto 10 mladeničev, ki so odšli k vojakom in to večinoma v domače kraje. Eden med njimi je šel celo prostovoljno. Skoraj vsi so bili člani Sokola, ki jim je priredil predvečer lepo odhodnico. Do njih povratka sta izgubila Sokol in SK Laško marijive sodelavce. Nekaterim izmed njih bo vojaška vzgoja zelo koristila.

l Mestna godba v Laškem bo imela v četrtek 27. t. m. ob 20. v gostilni Drnovšek svoj redni letni občni zbor. Opozarjamo članstvo, da se občnega zbora zanesljivo udeleži.

l Umrla je preteklo nedeljo ponoči ga. Hedvika Hermannova, vdova po bivšem trgovcu in posestnica v Laškem, v starosti 63 let. Hermannovi so pred prevratom igrali veliko vlogo v laškem nacionalnem življenju. Pridružili so se Nemcem prijaznim krogom in se ponemčili. Sin pokojne ge. Hermannove je postal celo izdajatelj nemškega lista »Deutsche Nachrichten« v Zagrebu, a tudi ostali otroci so vzgojeni v nemškem duhu. Pokojni bodi ohranjen blag spomin, svoicem naše sožalje!

l Podvoz. Nešteto krat smo že pisali, da naraščajoči promet s tovornimi av-

tomobili nujno zahteva ureditev podvoza na državni cesti Celje—Zidani most pod železniškim mostom pri Laškem. Skoraj ne mine dan, da ne bi videli, kako šoferji ustavljajo svoja težko natovorjena vozila in prelagajo tovor z avtomobila ter ga na drugi strani podvoza zopet nakladajo. Mnogo neprilik in izgube časa imajo zlasti šoferji, ki nimajo s seboj spremljevalcev, da bi jim pomagali pri delu. Tavajo po Laškem in iščejo delavce, ki bi jim priskočili na pomoč. Upamo, da bodo merodajni končno uvideli potrebo, da se podvoz na tako prometni državni cesti v nakrajšem času poglubi.

l Sokolsko društvo v Laškem proslavlja letos 20-letnico svojega obstoja. V tem znamenju bodo tudi vse sokolske prireditve. Za uvod v proslavo 20-letnice bo uprizoril gledališki odsek tukajšnjega društva opereto »Prebrisani Amor« s spremljevanjem orkestra v režiji brata Toneta Horjaka. Sodelovali bodo najboljši igralci in pevci našega društva. — Ob priliki javnega nastopa bo prirejena razstava o razvoju in delovanju ter uspehih društva. Zaradi ogromnega dela posameznih odsekov v zvezi z zbiranjem vseh podatkov in urejevanjem gradiva prosimo vse članstvo, da odda odsekom razne diplome, posnetke in drugo gradivo. Razstava bo v mali dvorani Sokolskega doma, na kar že danes opozarjamo članstvo in Sokolu naklonjeno občinstvo. — Delo v telovadnici je zopet živahnejše. Vsi oddelki se pripravljajo za nastop, predelujejo se vaje in gradivo za župne tekme. Pogrešali bomo pri prireditvah in tekmovalnih naše najboljšie telovadce, ki so odšli k vojakom. Zato prosimo vse ostale pripadnike Sokola, da bi se udeleževali rednih vaj polnoštevilno in redno, tako da bo naše društvo tudi v letošnjem letu doseglo one uspehe, kakor v zadnjih letih. Pripričani smo, da bo življenjska moč tukajšnjega Sokola prišla v svojem jubilejnim letu do popolnega izraza in pokazala, da je kos telesnovzgojnim in kulturnim nalogam.

l Poskušen vlom. V noči od torika na sredo so poskusili neznani zlikovci vlomiti v paviljon v trafiko g. Prinčiča. Po srečnem naključju so bili pravčasno preopedeni. Pri vratih paviljona so zjutraj našli železen drog lemež, s katerim so vlomilci poskušali razkleniti ključavnico.

l Kino Laško bo predvajal v soboto 22. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 23. t. m. ob 16.30 in 20.30 francoski vefilm »Ženska kaznilnica« po romanu Francisa Carca, ki tudi osebno nastopa v vlogi pisatelja. Film realistično prikazuje tipe velemestnega podzemlja in njihovo okolico. V glavni vlogi nastopa lepa in slavna Viviane Romance. Oglejte si! Tednik. V torek 25. sredo 26. in četrtek 27. t. m. ob 20.30 prekrasen film o ženskem srcu: »Večno varanje« (po znanem romanu »Sylvein«). Romantične Benetke, mondeni Lido in veličastne Alpe so pozorišče tega lepega in zanimivega filma. Igralci: Heinrich George, Maria von Tasnady, Carla Rust, Paul Richter. Predigre.

Hrastnik

Josip Hofbauer †

V sredo 12. t. m. je v ljubljanski bolnici preminul splošno znani in priljubljeni trgovec v Hrastniku g. Josip Hofbauer. Rajni je že dalje časa bolehal za sladkorno boleznijo in končno šel iskat pomoči v bolnico, kjer je podlegel. Kako je bil priljubljen, je najbolj zgovorno pričal njegov pogreb na dolsko pokopališče, ki se ga je udeležilo gasilstvo domačih in okoliških gasilskih čet z devetimi prapori, zastopstvo tukajšnje industrije, številni pokoinikovi stanovski tovariši ter mnogo domačega in okoliškega občinstva. Gasiški rog je zatrobil in devet gasilskih praporov se je sklonilo nad odprtim grobom, nato pa so okrasili grob s številnimi venci in cvetjem.

Pokojni je bil star 52 let. Poleg svojega stanovskega poklica se je največ udeleževal pri prostovoljni gasilski četi v Hrastniku, katere blagajnik je bil dolga leta, in je bil za svoje zvesto službovanje odlikovan s srebrno kolajno. Zaradi svoje značajnosti in dobrosrčnosti je bil splošno spoštovan in priljubljen.

Pokojni zapuščta mater, dva brata in tri sestre. Brat Lojze je učitelj, Fric pa

Kaj je to?

Višina črt
bonbonov

505
Z CRTO

porabljenih v enem mesecu

gostilničar v Hrastniku. Sestra Marija, por. Sušnikova živi v Trbovljah, Ema por. Petkova je soproga železniškega uradnika v Ljubljani, Justa pa je učiteljica v Hrastniku. Pokojnemu bodi ohranjen blag spomin, svoicem naše iskreno sožalje!

Dol pri Hrastniku

o Sokolska prireditve. Pred kratkim je dolski Sokol uprizoril Finžgarjevo »Verigo«, ljudsko zgodbo v treh dejanjih. Dejanje te zanimive, iz resničnega življenja vzete zgodbe je iz polpretekle dobe. Dolski Sokol je s to igro dokazal, da je zmožen nuditi gledalcem nekaj drugega, kot pa so razni plehki in osladni prevodi iz tujih literatur. Igra v režiji g. Mahkote je gmotno in moralno odlično uspeła, čeprav je bila istočasno v nekem drugem lokalnu tudi gledališka predstava drugega društva. Dve predstavi hkrati v tako majhnemu kraju, kakor je Dol, gotovo izražata visoko kulturno stopnjo našega ljudstva, mogoče pa še kaj drugega. Ob koncu igre so bili gledalci, ki so docela napolnili sokolsko dvorano, prav zadovoljni, igralci pa so dobili krepko moralno podporo za bodoče delo.

Konjice

k Ugotovitev. Da ne bo krivega tolmačenja, sporočamo, da g. Karel Štruci že od februarja ne dopisuje za naš list in da nima nobene zveze z zadnjimi dopisi iz Konjic.

Sport

Nedelja atletike in nogometa v Celju

V nedeljo 23. t. m. bo otvorjena letošnja atletska sezona v Celju. Ob 14.30 se bo pričelo na Glaziji izbirno tekmovalje v metu diska in kladi. Ob 15 bo prvenstvena tekma mladim SK Celja in Atletikov, ki jo bo sodil g. Hobacher. Od 16. do 17. bo cross country juniorjev in seniorjev na 1.500, 3.000 in 5.000 m dolgih progah. Ob 17. se bo pričela zanimiva prijateljska nogometna tekma med SK Železničarjem iz Maribora in SK Celjem. Na igrišču pri »Skalni kleti« se bo pričela ob 16.30 drugorazredna prvenstvena tekma med SK Borutom iz Gotovelj in SK Hrastnikom.

* V tekmovalju za državno nogometno prvenstvo so bili v nedeljo doseženi naslednji rezultati: v Ljubljani Ljubljana: Bask 2:0 (1:0), v Zagrebu Gradanski (Z): Hašk 1:1 (1:1), v Beogradu Jedinstvo: Slavija (S) 2:2 (2:0) in BSK: Hajduk 2:0 (1:0), v Zemunu Zemun: Slavija (V) 1:0 (0:0) in v Skoplju Gradanski (S): Jugoslavija 2:1.

* Povratne finalne tekme za prvenstveno LNP so dale v nedeljo naslednje rezultate: v Celju ČSK: Celje 2:1 (2:1), na Jesenicah Bratstvo: Atletiki 4:0 (1:0), v Ljubljani Hermes: Maribor 2:2 (2:0) in v Mariboru Kranj: Železničar 3:1 (1:1). V polfinale so se plasirali ČSK, Bratstvo, Maribor in Kranj.

* Kolesarska dirka. Klub slovenskih kolesarjev v Celju je priredil v nedeljo otvoritveno kolesarsko dirko na 30 km dolgi progi Celje—Šoštanj. Doseženi so bili naslednji rezultati: 1. Jože Planinšek 1:3.19; 2. Karel Stante 1:3.22; 3. Špajzar; 4. Jerneic; 5. Grum.

Gospodarstvo

g Nad polovico državnih dohodkov izda Nemčija za svojo oborožitev. Tako je izračunal ameriški gospodarstvenik, ki je bil svojčas gospodarški svetovalec nemške banke.

Dr. F. M.:

Pomladanska plav na gornji Savinji

Za prebivalce ob gornji Savinji pomeni plav, zlasti pomladanska, pa tudi jesenska, že od starih časov sem velik dogodek, težko pričakovani zaslužek in doživljaj v teku štirih letnih časov. Izkušeni, zarjaveli drvarji, ki so mesece in mesece drvarili v visoko ležečih gozdovih na Raduhi, na Rogaču, pod Olševu, pod Ojstrico, na Konjskem vrhu, prihajajo s svojega solnčnega torišča globoko doli k plavni cesti drveče Savinje, čim vsled tajanja snega njene vode primerno narastejo za plav: čudne, v dolini, v gostilnah v Solčavi, v Lučah in na Ljubnem sicer dobro poznane postavne, opremljene s trdnimi cepini in dolgimi plavnimi drogi, z derezami, nahrbtniki in starimi kožuhmi. Njim se pridružujejo mladeniči in možje iz vasi in raztresenih zaselkov ob gornji Savinji, včasih tudi že osiveli starčki, kakšne pač čevljarček ali kak suh, sključen krojaček, ki vsi skupno z onimi drvarji dajejo vsako leto že znano, stalno plavno moštvo, prave, priznane plavce za pomladansko ali jesensko plav. Pestre, živahne skupine starih in mladih ljudi, suhih, slokih, borno oblečenih, v dolgih hlačah, obuti z »rančehi« (»mestvami«), ki na njih žvenketajo stari krampeži, proti dežju in morebitnemu snežnemu meteu zavarovanih z ovčjimi ali kozjimi kožami, ki jim bele, črne ali umazane pokrivajo hrbet in pleča, da izgledajo od zadaj kakor na zadnjih nogah stopajoči medvedje, z zakrpanimi nahrbtniki in bisagami, ki v njih nosijo s sabo na težko delo pičlo hrano za ves dan, kos kruha, košček slanine ali dvoje trdo kuhanih jajc. Tako težko, tako težavno, naporno, moreče in nevarno je njihovo delo, delo gornjesavinjskih plavcev pri plavi, da jim morajo dati trikrat dnevno merico zdravega bizeljskega vina, ako naj od jutra do večera zdrže, ne da bi temu ali onemu izmed njih odpovedali živci in mišice.

Po zimi so spravili na saneh, po naravnih drčah, po suhih in vodnih plovnicah s strmih, visokih posekališč štiri metre dolge, debele hlode ali »platenice« neposredno k strugi Savinje, na mesta, kjer je pred pričetkom plavni les nakopičen v velikanske sklade, čakajoč na ugodno plavno vodo. Vsaka platenica je zaznamovana s posebnim po lastniku določenim in pri sreskem načelstvu v Gornjem gradu uradno zapisanim znakom, da se v primeru pomešanja plovne lesa različnih lastnikov pri plavi in v plavni vodi more takoj določiti pripadnost vsake posamezne platenice. Večina platenic ima vsekano črko H, ki pomeni po stari navadi Herrschaft (graščino) Gornji grad, katere lastnica je ljubljanska škofija s svojim v dobo njene ustanovitve l. 1463. segajočim veleposestvom. Glavna žaga tega gozdnega vladništva, žaga v Nazarjih pri gradu Vrbovcu, do katere bodo plavili desetstisoč in desetstisoč platenic je do 30 km oddaljena od onih mest ob gornji Savinji in v njenem povirju, kjer bodo začeli metati in spuščati hlode v deročo Savinjo. V onih časih, ko je segala cesta sprva samo do trga Ljubnega, potem do Luč, od l. 1894. tudi do Solčave, je bila plav na gornji Savinji edina možnost spravljanja lesa iz obvodja gornje Savinje, tako polnega samih jarkov in jarug, sotesk in tesnic, doli do žag med Ljubnim in Mozirjem. Sedaj, ko vodi avtomobilska cesta v sredino Logarske in že v bližino prvega izvirka Savinje, je plav še vedno daleč cenejša nego je vožnja s tovornimi vozovi in avtomobili.

Nič izumetničena, naravna in divja, romantična in groteskna, kakor je struga in obrežje gornje Savinje in kakor je razposajena gorska reka sama, je tudi plav po njej, kadar Savinja ob toplih pomladanskih dneh naraste od silnih snežnic, drvi s silnim bobnenjem skozi ozke skalnate tesnice ter se podi v šumnih brzicah čez izprane čeri in pečine. Ne le kamenje, čeri in pečine, celi velikanski skalnati bolvani leže v strugi Savinje, štrle iz vode in zapirajo pot prosto plovečim hodom. Med Iglo in Rogovilcem, mičnim gorskim hotelom

ob vhodu v Robanov kot, leže v plavni vodi blizu kmeta Belška Belske klešče in Kladivo, velikanske skale, ki jih je tu morda nekoč pustil in odložil ledenik, sedaj najnevarnejše mesto za plavce. Spretno in lahkotno, prav kakor gamzi na Ojstrici, skačejo hladnokrvni plavci v svojih s krampeži oboroženih rančehih po onih ogromnih hišicam podobnih, gladkih skalah ter skušajo s cepini in dolgimi drogi preprečiti, da se ne bi hloidi ob Kleščah in Kladivu, podeč se v divjem gnetenju in suvanju skozi peneče se vodno žrelo, sprijeli in zagozdili. Ako se plavcem to ne posreči, si hloidi na mah sami zapro pot skozi bobneče žrelo pri Kleščah in pri Kladivu. Plav »se zabije« in v naglici je naplavljenih in nakopičenih tisoč in tisoč hlovdov, ki, vodoravno ležeč, pa tudi navpično ali poševno štrleč pokonci kakor topovske lafete, daleč nazvgor v trdnem sklopu pokrivajo Savinjo. Vedno bolj raste pritisk vode in hlovdov, voda raste in dviga hlovdovje. Tedaj morajo plavci, ki so zaposleni više ob vodi, kjer splavljajo hlode v plavno vodo in v plavno smer, svoje delo takoj ustaviti, da se ne nagrnadi pred »zabito plavjo« še večje število hlovdov. Za tujca je zabita plav pravi gordijski voz; ne vidi možnosti, kako ga razrešiti, razvozlati.

Mirno, ne da bi kaj govorili, brez vsakih navodil in ukazov, se drzno smeli plavci, ki ob Kleščah in ob Kladivu niso mogli preprečiti zagozdenja plavi, hladnokrvno lotijo dela, ki jih čaka. Plav je treba »odpreti«, da bodo hloidi, posamezni ali v skupinah, mogli zopet neovirano ploviti po deroči vodi. Po zibajočem se »mostu«, ki ga tvorijo okrogli, vsevprek nakopičeni hloidi nad votlo hrumečo divjo vodo, se poganjajo plavci preko platenic od brega do brega. Sedaj stoje visoko gori na Kladivu in na Kleščah, potem zopet do pasu v ledeno mrzli deroči vodi ter skušajo s cepini in plavnimi drogi posamezne hlode, ki so zaprli spredaj vso plav, odrivajoč in odmetavaajo v plovno vodo, strašni sklop in voz razvozlati in »plav odpreti«. Delo, ki bi ga nepoznavalec in tujec smatral za nemogoče, je kmalu izvršeno. Prednji zagozdeni in zavčeni hloidi, ki so zapirali vso plav, so kmalu iztrgani iz objema ostalega sklopa in plavajo prosto po vodi dalje. Od zadaj pritiskajoči most hlovdovja se redči. Plavci skačejo kakor vervece od hlova do hlova, nikdar z vso svojo težo stoječ na enem samem hlodu, in skušajo preprečiti novo kopičenje plavnega lesa. S strahovitim votlim hrščem, podobnim grmenju topov v daljavi, drve, se pode in potiskajo kakor nori in brez glave, kakor da bi hotel vsak biti prvi, hloidi skozi divji vrtnec med Kleščami in Kladivom. Toda to delo ne poteče vedno tako ugodno in srečno. Kdor kot tujec prvič opazuje drznost in smelost gornjesavinjskih plavcev, bo občudoval njihovo pogumnost, a se bo tudi bal za življenje plavcev samih, ki očitno mirno in hladno gledajo preteči smrti v oči, a proti večeru ne morejo prikriti neke utrujenosti in neke negotovosti. Spomin na one, ki so v ledeno mrzlih valovih deroče Savinje med hloidi in skalami v cvetoči pomladi našli zgodnji grob, živi vedno svež kakor zimzelen med gornjesavinjskimi plavci in je dal po ponesrečenih marsikateremu nevarnemu mestu in marsikateri skali posebno lastno ime.

Le neznatno število onih hlovdov, ki so jih zmetali ali spustili v Savinjo, da jih voda odnese, plove neovirano po vodi dalje, ker je v njeni strugi polno kleči, čeri in peči, kjer se ujamejo, obtiče in si medsebojno zapirajo pot, da se delajo celi sklopi. Drugo oviro tvorijo številni jezovi, ki ob njih obvisijo velike množine plovne lesa. Strmo, skalnato obrežje zahteva mnogo poguma od plavcev, ki morajo včasih, stoječ ob strmi steni, s cepini in drogi loviti in po vodi v pravo smer spravljati dalje hlode, ki so se ob skalah in stenah nabrali in so zaostali. Kadar nastane proti pričakovanju čez noč zelo visoka voda, kar se dogodi prav često, proti nevarnosti, da narasla voda odnese vso plav ali pa vsaj velik del, ne da bi je mogli kje ustaviti, mimo žage v Nazarjih Savi nasproti. Tedaj je treba pravočasno umetno »plav zabiti«. Najlaže se to izvrši ob Kleščah in Kladivu, tudi ob tako zvanih Zavračkih Kleščah, ki

PRESELITEV

Vsem cenj. odjemalcem, trgovcem in gostilničarjem vljudno sporočam, da sem se iz dosedanjih prostorov na Kralja Petra cesti 22

s skladišči, pisarno in zalogo Laškega piva preselil v lastno hišo v Gosposki ul. 7

(prej hotel Hubertus)

Priporočam se za nadaljnjo naklonjenost.

Alojz Mastnak, veletrgovina, Celje, Gosposka ulica 7

Franjo Dolžan - Celje

Za kresijo 4
Telefon 245kleparstvo, vodovodne instalacije
strelkovne naprave

Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerne — Postrežba točna in solidna

leže tik pred Iglo ob Savinji. V tako zvanih Tesnicah, v najbolj skaloviti in najbolj šumni strugi Savinje med Jezersko brvjo in med Strugami, so zgradili umeten, močan, štirioglat stolp v strugi Savinje, da lahko ob njem plav po potrebi »zabijejo«. Nekaj pravilno preko deroče vode ob stolp in naravne skale naloženih hlovdov zadostujejo, da zajezijo, zagozdijo, ustavijo in »zabijejo« vso plav, ki jo potem, ko je voda primerno upadla, zopet odpro.

Ne le več dni, več tednov mine, predno dospe prednji del plavi pred grablje v Nazarje. Tu spravljajo hlode po umetnem plavnem rovu na suho, merijo sproti njih debelost, jih štejejo, po debelosti razvrščajo in skladaajo v velikanske sklade, kjer čakajo, da pridejo pod ostre zobe pojoče žage. Med tem že doni rezka pesem, ki velja vsem na novo dohajajočim hlodom, katerih plavna pesem se ubrano zliiva s skrivnim šumenjem živahne Savinje in njenih pomladanskih voda v pomladansko pesem vrlih plavcev gornje Savinjske doline.

KROJAČI!

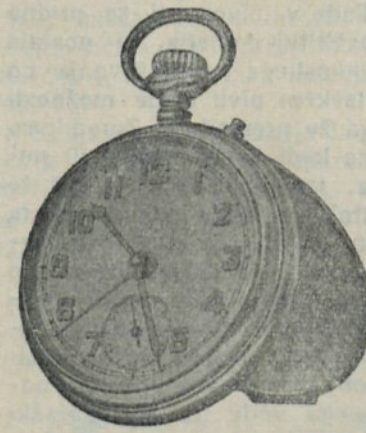
Dobrim, zanesljivim krojačem da na dom trajno delo proti dobremu plačilu
Štermecki — Celje

Lepa solnčna soba

z vso oskrbo se odda. Celje, Kersnikova 8.

Cenj. občinstvu se priporoča tvrdka

Anton Lečnik

zaloga ur, zlata, srebrnine,
optika itd.Celje,
Glavni
trg

Izkušen optik na razpolago!

Ali ste že poravnali
naročnino?

Gostilničarji — pozor!

Speciolen polnomasten in okusen sir v hlebčkih ca. 1:50 kg dobite po nizki ceni pri tv. **Karol Loibner, Celje, Kralja Petra cesta št. 17, telefon št. 120.**

Prosim, poskusite!

Svilen pinč

ki nosi štev. 63, se je izgubil. Čuje na ime »Hanzi«. Sporoči naj se g. Jos. Kirbišu, Celje.

Išče se prvorazredna

šramek godba

za vrtno restavracijo v Celju za soboto in nedeljo. Naslov v upravi lista.

Enosobno stanovanje

iščem v Celju, po možnosti v mestu. Ponudbe na upravo lista pod »Stanovanje«.

Suho prtilično stanovanje

sestoječe iz 3 sob in kuhinje, išče mirna stranka, po možnosti v mestu. Ponudbe na upravo lista pod »Tri sobe«.

Lepo meblirano sobo

s posebnim vhodom s stopnišča oddam takoj. Celje, Cankarjeva 4/II levo.

Razno pohištvo

se prodaja po nizki ceni. Naslov v upravi lista.

Odda se soba

z majhno kuhinjo proti postrežbi (dnevno od 7. do 11. dop.) v hiši. Faganelli, Celje, Miklošičeva ul. 5.

Trije šivalni stroji

tovarniško novi, pogrezljivi, zelo ugodno naprodaj, tudi na obroke. Na ogled pri mehaniku **R. Perdano**, Celje, Mariborska c. 11.

Krasno posestvo

v Celju, 10 minut od kolodvora, 5 oralov njiv, travniki, gozdovi, lepa hiša, klet, lasten vodovod, naprodaj v celoti ali posamezne parcele. Posestvo je primerno tudi za letovišče. Naslov v upravi lista.

Vsaki osebi — družini

nudi stalen zaslužek »MARA«, pletilnica, Maribor, Orožnova 6 — Celje, Slomškov trg 1

Iščem sobo

za 1. maj. Ponudbe pod »Svetla soba« na upravo lista.

ZAHVALA

Globoko ganjeni se pristrčno zahvaljujemo vsem, ki ste pokazali svojo ljubezen do našega nepozabnega pokojnika in sočustvovanje z nami, ko nas je zapustil gospod

ALOJZ KUPEC

posestnik, lastnik mlina

in ste njegov spomin počastili z darovanjem vencev in cvetja, z izrazi sožalja in številno udeležbo na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala velja č. gg. duhovnikom ter zdravniku gosp. dr. Tajnšku za njegovo nadse požrtvovalno pomoč, gasilskim četam za spremstvo in zlasti četi Sv. Lovrenc za zvesto naklonjenost, govornikom č. g. župniku Sagaju za močne besede ob grobu, prav tako g. šolskemu upravitelju Planerju kot zastopniku Posojilnice ter g. Šribarju, ki je govoril za gasilce, nadalje pevskemu zboru pod vodstvom gosp. Skorjanca.

Velika hvala vsem, ki ste kakorkoli bili z nami v najtežjih urah!

SV. LOVRENC - SV. PAVEL PRI PREBOLDU, dne 20. aprila 1939

Žalujoči ostali